

คู่มือครูที่ปรึกษา

ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

โครงการ บูรณาการต้นทุนชีวิตสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด

กระทรวงศึกษาธิการ

เยาวชนทุกคนมีได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำ
หรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด
แท้จริงต้องการจะเป็นคนดี มีความสำเร็จ
มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น
แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น
จำต้องอาศัยผู้แนะนำ ควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง
ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา
ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด
เพราะมีส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ ด้าน
รองลงมาจากบิดามารดา

พระบรมราชาบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
วันอังคารที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษาไว้ คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ตามสาระวิชา ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ฝึกทักษะชีวิต พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดมาตรฐานตำแหน่งครู ให้เป็นผู้ที่มีบทบาทและความสำคัญมากในการส่งเสริมสนับสนุน ตลอดจนการป้องกันและช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิด และให้นักเรียน นักศึกษามีความไว้วางใจมากที่สุด

คู่มือครูที่ปรึกษานี้จึงได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูที่ปรึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ดได้ใช้เป็นแนวทางในการติดตาม ดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา โดยมีการบูรณาการต้นทุนชีวิตของแผนงานสุขภาวะเด็กและเยาวชน เข้ามาร่วมด้วย เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ดมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างแท้จริง

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	
คำนำ	
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา	1
การให้คำปรึกษาเบื้องต้น	5
แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา	7
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด	
สรุปรายละเอียดเอกสารตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา	8
ที่ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการ	
การเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา	9
การประเมิน SDQ	10
การให้คะแนนและแปลผล SDQ	12
การประเมินความฉลาดทางอารมณ์	16
การให้คะแนนและแปลผล EQ	17
การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา	19
การประเมินต้นทุนชีวิต	20
ตัวอย่างกิจกรรมเสริมสร้างต้นทุนชีวิต	22
กิจกรรมโฮมรูม	33
ระเบียบสะสม	33

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

ความหมาย ความสำคัญ และคุณค่า

การพัฒนา นักเรียน นักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียน นักศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหา เศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤตทางสังคม

ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นที่ทุกวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤตสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษามาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละวิทยาลัย

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาคืออะไร ?

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา คือ การส่งเสริม พัฒนา การป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เป็นบุคคลหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้

ทำไมต้องมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ?

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้วิทยาลัย กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีร่องรอยหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้

ประโยชน์และคุณค่าของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

1. นักเรียน นักศึกษารับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน นักศึกษาเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียน นักศึกษารู้จักตนเอง และควบคุมตนเองได้
4. นักเรียน นักศึกษาเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน นักศึกษาอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเสียสละ เอาใจใส่

กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานในการทำงานที่ตรวจสอบได้

กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน นักศึกษา
5. การส่งต่อ

1. การรู้จักนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคล

ด้วยความแตกต่างของนักเรียน นักศึกษาแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียน นักศึกษามากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียน นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษา ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาหรือเกิดได้น้อยที่สุด

2. การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา

การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน นักศึกษา เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน นักศึกษา อาจ

นิยามกลุ่มได้ 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มปกติ คือ นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัยแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียน นักศึกษาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัยต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขตามแต่กรณี

กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียน นักศึกษาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัยต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียน นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มียายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งวิทยาลัยต้องให้การส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

การจัดกลุ่มนักเรียน นักศึกษานี้ มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียน นักศึกษายิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียน นักศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียน นักศึกษาเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษาจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา

ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียน นักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้น จำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียน นักศึกษาจนกลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษา จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียน นักศึกษาเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน นักศึกษานั้นมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น (แบบ ดล.25)
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน

การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาเป็นการสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาทุกคน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษากลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมาเป็นนักเรียน นักศึกษากลุ่มปกติและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่วิทยาลัยหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

การส่งเสริมพัฒนานักเรียน นักศึกษามีหลายวิธีที่วิทยาลัยสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่วิทยาลัยต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม
2. การเยี่ยมบ้าน
3. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)
4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5. การส่งต่อ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษาโดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณีที่บางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียน นักศึกษาได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานี้เป็นบ่อเกิดของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพัง ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาของนักเรียน นักศึกษาในแต่ละกรณี

การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง
2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของวิทยาลัยจะดูแลช่วยเหลือได้

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

1. ผู้บริหารวิทยาลัย รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนักในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน นักศึกษา และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียน นักศึกษาในทุกด้าน
3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมใน

แต่ละคนอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาในสิ่งที่จำเป็นโดยเฉพาะเรื่องทักษะการให้ปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษาซึ่งวิทยาลัยควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

การพัฒนาและขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงาน
2. วางแผนการดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา
3. ดำเนินการติดตามแผนที่กำหนด
4. นิเทศ กำกับ ติดตาม
5. ประเมินเพื่อทบทวน (ประเมินภายใน)
6. สรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

ในการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น มีขั้นตอน หรือกระบวนการดังนี้

กระบวนการ/ ขั้นตอน	กิจกรรม	เครื่องมือ	ระยะเวลา
1. รู้จักนักเรียน นักศึกษาเป็น รายบุคคล	- เยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา - ประเมิน SDQ - ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ - การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	- แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน - แบบประเมิน SDQ 3 ฉบับ คือ ตนเอง ครู และผู้ปกครอง - แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ -แบบบันทึกการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	เริ่มต้นการเปิดเทอม ช่วงที่ 1 25 พ.ค. – 25 มิ.ย. ช่วงที่ 2 12 พ.ย. – 14 ธ.ค.
2. คัดกรองนักเรียน นักศึกษา	การคัดกรองนักเรียน นักศึกษาโดยครูที่ปรึกษา	แบบคัดกรองนักเรียน นักศึกษา (ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1)	หลังจากรู้จักนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคล ช่วงที่ 1 25 พ.ค. – 25 มิ.ย. ช่วงที่ 2 12 พ.ย. – 14 ธ.ค.
3. การป้องกันและ แก้ไขปัญหา/การ พัฒนาและส่งเสริม	-วิเคราะห์ สาเหตุ -วางแผนการจัดกิจกรรม -จัดกิจกรรมโฮมรูมและ กิจกรรมเพิ่มเติมอื่น ๆ - การให้คำปรึกษาเบื้องต้น (ดล.25)	-แบบประเมินต้นทุนชีวิต (ดล.17-19) -แบบบันทึกการจัด กิจกรรมโฮมรูม (ดล.21)	-เร็วที่สุดหลังจากคัดกรองนักเรียน นักศึกษา -ตลอดปีการศึกษา โดยอาจใช้เวลาช่วงเช้า หลังเลิกเรียน หรือนัดหมายนักเรียน นักศึกษาตามความเหมาะสมของแต่ละชั้น
4. การส่งต่อ	-การส่งต่อภายใน	-แบบ ก.น.1- 10 - ระเบียบสะสม(ดล.22)	ตามความเหมาะสมของแต่ละรายกรณี

กระบวนการ/ ขั้นตอน	กิจกรรม	เครื่องมือ	ระยะเวลา
	(งานแนะแนว /งานวินัย นักเรียน นักศึกษา) -ส่งต่อภายนอก	- บันทึกข้อความ	
หมายเหตุ 1. การดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาควรบูรณาการร่วมกันกับฝ่ายแนะแนวและงานวินัยนักเรียน นักศึกษา 2. ผลการประเมินโดยแบบประเมินแต่ละชุดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่นักเรียน นักศึกษาประสบอยู่ในขณะนั้น ซึ่งอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ควรทำการประเมินซ้ำเพื่อวัดผลการเปลี่ยนแปลงหลังจัดกิจกรรมแล้ว 6 เดือน			

การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

การให้คำปรึกษาเบื้องต้น (Counseling) หมายถึงกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ที่มีปัญหา หรือผู้มีทุกข์ ได้รู้จักคิด ค้นพบและเข้าใจตนเองและสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง รอบคอบ และเหมาะสม

การที่ครูจะทำให้นักเรียน นักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจอย่างฉลาด ถูกต้องและเหมาะสมนั้น จำเป็นต้องมีการฝึกฝนทั้งในกระบวนการเรียนการสอน และการแนะแนว โดยเฉพาะในกระบวนการให้คำปรึกษาทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

นักเรียน นักศึกษาที่มีปัญหาส่วนใหญ่ ไม่ตระหนักว่ามีปัญหา จึงมักจะไม่ยอมรับและจะโทษผู้อื่นเป็นส่วนใหญ่ เท่าที่พบบ่อยจะเกิดปัญหาในครอบครัว ปัญหาการคบเพื่อน ปัญหาเรียน การปรับตัวในการเผชิญปัญหาไม่ถูกต้อง เมื่อมีปัญหาไม่สามารถแก้ไขได้ จะอยู่อย่างเป็นทุกข์ กลุ่มใจ เสียใจ น้อยใจ ใช้วิธีแก้ปัญหาในทางที่ผิดและทำให้ปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น การหนีเรียน การลักขโมย การทะเลาะวิวาท ชู้สาว ยาเสพติด นำมาซึ่งความเดือดร้อนของครอบครัวและสังคม

การให้คำปรึกษาเบื้องต้น เป็นวิธีการช่วยเหลืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจปัญหา และความรู้สึกของตนเองอย่างแท้จริง ยอมรับว่ามีปัญหาอยู่ขณะนั้น และยอมรับที่จะแก้ไขปัญหาของตนเอง สามารถค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของตนเองได้ และมีแนวทางที่จะปฏิบัติตัวในการแก้ไขและการเผชิญปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นครูผู้ให้คำปรึกษาควรมีลักษณะบุคลิกภาพของผู้ให้คำปรึกษาที่ดี เหมาะสมที่จะทำให้กระบวนการปรึกษาประสบผลสำเร็จ

คุณสมบัติครูที่ปรึกษา

อดทน ใจเย็น มีจิตเมตตา โอบอ้อมอารี มีท่าที่เป็นมิตร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มองโลกในแง่ดี แต่งกายดูดี มีอารมณ์ขัน พุดไพเราะ เหมาะกาลเทศะ พุดจริงจากใจ ไวต่อความรู้สึก เป็นผู้รับฟังที่ดี ช่างสังเกต รู้จักและยอมรับตนเอง มีจรรยาบรรณการให้คำปรึกษา เก็บรักษาความลับ ศรัทธาในการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจ

หลักการให้คำปรึกษา

การให้คำปรึกษา ไม่ใช่การให้ความรู้ การให้คำแนะนำหรือสั่งสอน แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการและขั้นตอน เน้นที่การพัฒนาความเข้าใจตนเอง เพื่อให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาของตนเอง โดยครูผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนให้เกิดกระบวนการดังกล่าว

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการให้คำปรึกษา

- ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจปัญหาของตนเอง สาเหตุของปัญหานั้น และเข้าใจความต้องการของตนเองได้อย่างชัดเจน
- ช่วยให้นักเรียน นักศึกษาได้รู้ถึงทางออกของปัญหา และสามารถตัดสินใจเลือกทางออกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง
- ช่วยให้นักเรียน นักศึกษา สามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่เลือกไว้ได้

ทักษะในการให้คำปรึกษา

ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพ

เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาเกิดความไว้วางใจ เกิดความอบอุ่น เกิดความมั่นใจว่าครูเป็นมิตรมีใช้ศรัทธา และครูในบทบาทของครูที่ปรึกษาจะไม่มี การลงโทษตำหนินักเรียน นักศึกษา แต่เป็นผู้ที่พร้อมที่จะเข้าใจ เห็นใจ และยอมรับในสิ่งที่นักเรียน นักศึกษาเป็นอยู่ ไม่ว่านักเรียน นักศึกษาจะอยู่ในสภาพเช่นไร ทักษะนี้จะแสดงออกด้วยคำพูด น้ำเสียง กิริยาท่าทางที่เมตตาอ่อนโยนและจริงใจ ตลอดจนการมีบุคลิกภาพที่เป็นมิตรและอบอุ่น

ทักษะการฟัง

การฟังจะเป็นเรื่องธรรมดา แต่แท้จริงเป็นเรื่องที่ต้องฝึกฝนกันพอสมควร ทั้งนี้เพราะการฟังที่ดี คือ การที่ผู้ให้คำปรึกษาสามารถรับฟังความคิด อารมณ์ความรู้สึกในการแก้ปัญหาของผู้รับการปรึกษาขณะที่ให้การปรึกษา ซึ่งการฟังที่แท้จริงนั้นสามารถฟังได้ 3 ทาง คือ

ฟังด้วยหู	ด้วยการได้ยิน
ฟังด้วยตา	ด้วยการสังเกต ใส่ใจ
ฟังด้วยใจ	ไวต่อความอารมณ์ ความรู้สึก

หลักการฟัง

- มองประสานสายตา แสดงความตั้งใจ กระตือรือร้นที่จะฟัง มีสติและพยายามจับประเด็นสำคัญของปัญหา จูงใจให้ผู้พูดอยากพูด

- ซักถามในจุดที่สงสัยในประเด็นปัญหา และเกาะรอยตามประเด็นปัญหา
- ฟังด้วยความอดทน ฟังจนจบประเด็น ไม่แทรก ไม่ขัดจังหวะหรือขัดคอตอนให้จนมุม ถ้าในกรณีนักเรียน นักศึกษาพูดวกวน ใช้การสรุปประเด็นปัญหาเป็นช่วง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
- ไม่เปลี่ยนเรื่อง ไม่คาดเดาไปก่อน ไม่คิดเตรียมตัวโต้ตอบ ขณะฟังไม่ถือการเล่นสำนวนเป็นเรื่องใหญ่
- ใส่ใจ รับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา ให้ความสำคัญต่อการแสดงออก ทางอารมณ์

- ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา
- แสดงสีหน้าท่าทางตอบสนอง ให้ความใส่ใจด้วยท่าทางกิริยา และคำพูดเข้าใจจิตใจของผู้พูด ฟังด้วยท่าทางที่เป็นมิตร

ทักษะการถาม

การถามเป็นศิลปะที่สำคัญมากในการให้คำปรึกษา เพราะถ้าถามไม่เป็นนอกจากจะไม่เกิดประโยชน์แล้ว ยังเป็นการทำลายบรรยากาศที่ดี เช่นการถามแบบตำหนิ การถามมี 2 ประเภท คือ

1. คำถามปลายปิด คือ คำถามที่กำหนดให้ตอบในลักษณะสั้น ๆ เช่น ใช่ ไม่ใช่
2. คำถามปลายเปิด คือคำถามเปิดกว้างให้ผู้ตอบแสดงออกได้เต็มที่ ทำให้ทราบข้อมูลหรือความรู้สึกได้กว้างขวาง อันจะเป็นประโยชน์ในการที่นักเรียน นักศึกษาได้ระบายออกเต็มที่และครูจะได้เข้าใจนักเรียน นักศึกษาอย่างลึกซึ้ง

ทักษะการให้กำลังใจ

ในบางกรณีนักเรียน นักศึกษาอาจรู้สึกว่าคุณไม่มีค่า รู้สึกด้อย ท้อแท้ หรืออยู่ในสภาพที่อ่อนล้า หดหู่กำลังใจ ในกรณีนี้ผู้ให้คำปรึกษาควรให้กำลังใจให้นักเรียน นักศึกษาเห็นคุณค่าในบางส่วนของตนมองข้าม หรือปลุกปลอบให้รู้จักสร้างความหวังและกำลังใจโดยกระตุ้นให้เห็นทางเลือกใหม่ ๆ หรือเห็นตัวอย่างจากกรณีของบุคคลอื่นที่ผ่านความล้มเหลวมาก่อน หรือการให้พิจารณาความจริงของชีวิตที่ต้องมีการพัฒนา เป็นต้น

ทักษะการสะท้อนคำพูด

บางครั้งผู้พูดเองก็ไม่ทราบว่า ตนเองมีความต้องการอย่างไรกันแน่ จึงพูดสับสนวุ่นวนจนจับต้นชนปลายไม่ถูก ผู้ให้คำปรึกษาควรจะต้องรู้จักสะท้อนคำพูดได้เข้าใจความคิดและความรู้สึกของตนเอง หรือรู้สึกได้ว่าพูดอะไรออกไปบ้าง และสิ่งที่พูดนั้นเป็นสาระที่แท้จริงหรือมีความหมายตามที่พูดจริงหรือไม่

การเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา

การเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา หมายถึง การที่ครูไปเยี่ยมพบปะกับผู้ปกครองและนักเรียน นักศึกษาที่บ้านของเขา อันจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับวิทยาลัยและทำให้ครูได้รู้ได้เห็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทางบ้านของนักเรียน นักศึกษา

1. จุดมุ่งหมายของการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา

การเยี่ยมบ้านมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

- 1.1 เพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน นักศึกษา
- 1.2 เพื่อช่วยให้ครูได้รู้ถึงเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อครู วิทยาลัย และนักเรียน นักศึกษา
- 1.3 เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับวิทยาลัย อันจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียน นักศึกษา

1.4 เพื่อเพิ่มเติมข้อมูล ข้อเท็จจริง บางประการที่เกี่ยวกับเด็กนักเรียน นักศึกษา ที่ไม่อาจสามารถหาได้ด้วยวิธีการอื่น ๆ

2. หลักการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา

เพื่อให้ผู้ปกครองและนักเรียน นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อครูและวิทยาลัยอีกทั้งยินดีให้ข้อมูลครูที่ไปเยี่ยมบ้าน จึงควรยึดหลักการดังนี้

2.1 ก่อนไปเยี่ยมบ้านควรแจ้งให้นักเรียน นักศึกษาทราบล่วงหน้า เพื่อไปบอกกล่าวผู้ปกครอง ก่อนว่าครูจะเยี่ยมบ้านในวันใดเวลาใด

2.2 ครูควรตั้งจุดมุ่งหมายของการไปเยี่ยมบ้าน ว่าต้องการทราบข้อเท็จจริงหรือข้อมูล เรื่องใดบ้าง พร้อมทั้งเตรียมหัวข้อที่จะสัมภาษณ์หรือสนทนากับ ผู้ปกครองของนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายนั้น

2.3 ศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักศึกษาเท่าที่มีอยู่ก่อนไปเยี่ยมบ้าน เพื่อการปฏิบัติตัว หรือถามคำถามที่เหมาะสมกับสภาพทางบ้านของนักเรียน นักศึกษา

2.4 พยายามสร้างให้เกิดความคุ้นเคย ความอบอุ่นใจ ความมีมิตรภาพที่ดีต่อกัน

2.5 ควรสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษาได้มีโอกาสร่วมวงสนทนาในระยะแรกที่ครูไปถึง

2.6 พยายามให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาให้มากในเรื่องที่สนทนากัน

2.7 หลีกเลี่ยงการการตำหนิตะเยียน การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับตัวนักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ครูหรือวิทยาลัย

2.8 การเยี่ยมบ้านควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาที่ไปเยี่ยม และระยะเวลาที่เยี่ยมบ้าน โดยไม่ควรใช้เวลาอย่างเร่งรีบ แต่ไม่ควรจะอยู่นานจนเกินไป

2.9 รับผิดชอบที่ข้อมูลที่ได้ทันทีหลังจากกลับจากการเยี่ยมโดยใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา (ดล.1) ตามที่ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาแจกให้

2.10 สรุปและรายงานผลการเยี่ยมบ้านตามแบบรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา (ดล.2) ซึ่งดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของวิทยาลัย โดยจัดทำเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ข้อมูลตามแบบรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา (ดล.2) สำหรับฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

ชุดที่ 2 ข้อมูลตามแบบรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา (ดล.2) รวมกับแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา (ดล.1) ซึ่งเมื่อเสนอให้ผู้บริหารรับทราบแล้ว ให้ครูที่ปรึกษาเก็บไว้เป็นข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาต่อไป

2.11 ควรเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา และถ้ามีการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษาในครั้งต่อ ๆ ไป ให้ใช้แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษากรณีพิเศษ (ดล.3) ซึ่ง

ดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของวิทยาลัย และบันทึกข้อความเสนอรายงานต่อฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาและผู้บริหารเป็นรายกรณีไป

การประเมิน SDQ

1. ความหมายและหลักการ

แบบประเมินตนเอง (sdq : The Strengths and Difficulties Questionnaire) เป็นแบบประเมินของสำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมพัฒนาสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นเครื่องมือในการช่วยคัดกรองปัญหา และให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่เด็กในวิทยาลัย โดยสามารถจัดเป็นกลุ่มพฤติกรรม ได้ 5 ด้าน คือ

1. พฤติกรรมด้านอารมณ์
2. พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง / สมาธิสั้น
3. พฤติกรรมเกร
4. พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
5. พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพทางสังคม

คะแนนรวมของด้านที่ 1 – 4 เป็นคะแนนที่แสดงถึงปัญหาพฤติกรรมของเด็กในด้านนั้น ๆ ในด้านที่ 5 เป็นคะแนนที่แสดงถึงจุดแข็งของเด็ก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการนำมาใช้เพื่อให้การช่วยเหลือแก้ปัญหาในด้านอื่น ๆ แก่เด็กต่อไป ขณะเดียวกันคะแนนสัมพันธภาพทางสังคมก็เป็นตัวบ่งชี้ให้ครูได้ทราบถึงความยากง่ายในการแก้ปัญหา ถ้าเด็กมีจุดแข็งการให้ความช่วยเหลือปัญหาพฤติกรรมจะง่ายกว่าเด็กที่ไม่มีจุดแข็ง หน้าที่ 2 ในด้านหลังของแบบประเมิน เป็นการประเมินผลกระทบของพฤติกรรมว่ามี ความเรื้อรัง ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กเอง บุคคลรอบข้าง มีผลต่อสัมพันธภาพทางสังคม และชีวิตประจำวันของเด็กมากน้อยเพียงใด ซึ่ง เรียกว่า เป็นระดับความรุนแรงของปัญหา

2. ข้อแนะนำในการใช้

2.1 แบบประเมินตนเอง (SDQ) มี 3 ชุด คือ

- 1) แบบประเมินที่นักเรียน นักศึกษาประเมินตนเอง (ดล.4)
- 2) แบบประเมินที่ครูประเมินนักเรียน นักศึกษา (ดล.5)
- 3) แบบประเมินที่ผู้ปกครองประเมินนักเรียน นักศึกษา (ดล.6)

แบบประเมินทั้ง 3 ชุด มีข้อคำถามคล้ายคลึงกัน ตลอดจนการตรวจให้คะแนน ยกเว้นเกณฑ์การประเมินผลที่แตกต่างกันเล็กน้อย

2.2 ครูที่ประเมินนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองที่จะประเมินควรรู้จักนักเรียน นักศึกษา และมีความใกล้ชิดกับนักเรียน นักศึกษามาระยะเวลาหนึ่ง และประเมินทั้ง 25 ข้อ ในครั้งเดียว

2.3 ระยะเวลาที่นักเรียน นักศึกษาประเมินตนเอง ครูประเมินนักเรียน นักศึกษา หรือผู้ปกครองประเมิน ควรเป็นระยะเวลาที่ใกล้กัน

2.4 ครั้งแรกอาจให้นักเรียน นักศึกษาประเมินตนเองก่อน แล้วครู/ผู้ปกครอง ประเมินซ้ำ เพื่อดูผลที่ได้ว่าสอดคล้องกันหรือไม่

2.5 นำแบบประเมินทั้ง 3 ชุด ตรวจสอบให้คะแนน และ แปลผลตามเกณฑ์ดังเอกสารการแปลผล (ดล.7) ให้ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของวิทยาลัยหรือทางไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

2.6 นำผลการประเมินมาสรุปลงในแบบสรุป SDQ (ดล.8) ซึ่งเป็นไฟล์เอกเซลล์ให้ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของวิทยาลัยหรือทางไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 2 sheet คือ

1) รายบุคคล เป็นการนำเอาผลการประเมินทั้ง 3 ชุด มาวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นภาพรวมของการประเมินนักเรียน นักศึกษาแต่ละคน

2) สถิติรวม เป็นการรายงานสถิติของแต่ละห้อง จำแนกตามการประเมินแต่ละด้านโดยกรอกข้อมูลเฉพาะที่เป็นตัวหนังสือสีแดง แล้วโปรแกรมจะคำนวณร้อยละให้โดยอัตโนมัติ จัดพิมพ์ 2 ชุด

2.7 สรุปและรายงานผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์นักเรียน นักศึกษาตามบันทึกข้อความ (ดล.9) ซึ่งดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของวิทยาลัย หรือทางไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยจัดทำเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบข้อมูลตามแบบสรุป SDQ (ดล.8) สำหรับฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

ชุดที่ 2 แบบข้อมูลตามแบบสรุป SDQ (ดล.8) รวมกับแบบประเมินทั้ง 3 ชุด (ดล.4 – 6) ซึ่งเมื่อเสนอให้ผู้บริหารรับทราบแล้ว ให้ครูที่ปรึกษาเก็บไว้เป็นข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาต่อไป

การประเมินความฉลาดทางอารมณ์

1. ความหมายและหลักการ

ความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุขการรู้จักความฉลาดทางอารมณ์ของตนเองเพื่อพัฒนาและการใช้ศักยภาพตนเองในการดำเนินชีวิต ครอบครัว การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จ

แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ มีทั้งหมด 52 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ประกอบด้วย การควบคุมอารมณ์ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความรับผิดชอบ

2. ด้านเก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ประกอบด้วย มีแรงจูงใจ ตัดสินใจและแก้ปัญหา สัมพันธภาพกับผู้อื่น

3. ด้านสุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ประกอบด้วย ภูมิใจตนเอง พึงพอใจในชีวิต สุขสงบทางใจ

2. ข้อแนะนำในการใช้

2.1 อธิบายให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจว่า แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.10) นี้เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกที่แสดงออกในลักษณะต่าง ๆ แม้ว่าอาจจะไม่ตรงกับที่นักเรียน นักศึกษาเป็นอยู่ก็ตามให้ เลือกคำตอบที่ใกล้เคียงกับนักเรียน นักศึกษามากที่สุด ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี โปรดตอบ

ตามความเป็นจริง และตอบทุกข้อ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาจะได้รู้จักตนเองและวางแผนพัฒนาตนเองต่อไป มีคำตอบ 4 คำตอบ สำหรับข้อความแต่ละประโยคคือ ไม่จริง จริงบางครั้ง ค่อนข้างจริง จริง

2.2 ตรวจให้คะแนน และ แปลผลตามเกณฑ์ดังเอกสารการแปลผล (ดล.11) ให้ดาวนโหลดจากเว็บไซต์ของวิทยาลัย หรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

2.3 นำผลการประเมินมาสรุปลงในแบบสรุปความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.12) ซึ่งเป็นไฟล์ให้ดาวนโหลดจากเว็บไซต์ของวิทยาลัยหรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาซึ่งประกอบด้วย 2 sheet คือ

1) รายบุคคล เป็นการนำเอาผลการประเมิน มาวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นภาพรวมของการประเมินนักเรียน นักศึกษาแต่ละคน

2) สถิติรวม เป็นการรายงานสถิติของแต่ละห้อง จำแนกตามการประเมินแต่ละด้านโดยกรอกข้อมูลเฉพาะที่เป็นตัวหนังสือสีแดง แล้วโปรแกรมจะคำนวณร้อยละให้โดยอัตโนมัติ จัดพิมพ์ 2 ชุด

2.4 สรุปและรายงานผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์นักเรียน นักศึกษาตามบันทึกข้อความ (ดล.13) ซึ่งดาวนโหลดได้จากเว็บไซต์ของวิทยาลัย หรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาโดยจัดทำเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบข้อมูลตามแบบสรุปความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.12) สำหรับฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

ชุดที่ 2 แบบข้อมูลตามแบบสรุปความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.12) รวมกับแบบประเมิน (ดล.10) ซึ่งเมื่อเสนอให้ผู้บริหารรับทราบแล้ว ให้ครูที่ปรึกษาเก็บไว้เป็นข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาต่อไป

การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา

1. ความหมาย และหลักการ

การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน นักศึกษา เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เป็นกลุ่มได้ 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มปกติ คือ นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัยแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา

กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียน นักศึกษาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัยต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขตามแต่กรณี

กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียน นักศึกษาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของวิทยาลัย ซึ่งวิทยาลัยต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียน นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งวิทยาลัยต้องให้การส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

การจัดกลุ่มนักเรียน นักศึกษานี้ มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียน นักศึกษายิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา เพราะมีข้อมูลของนักเรียน นักศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษา ไม่ได้คัดกรองนักเรียน นักศึกษาเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษาจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

2. คำแนะนำในการใช้

2.1 ครูทำการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการเยี่ยมบ้าน การประเมิน SDQ การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ การสังเกต การพูดคุย และการสอบถามจากบุคคลรอบข้าง มาประมวลผลโดยปราศจากอคติ มีเจตนาเพื่อช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขให้นักเรียน นักศึกษาได้รับการพัฒนาตามสภาพความเป็นจริง โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียน นักศึกษา (ดล.14)

1.2 นำผลการประเมินมาสรุปลงในแบบสรุปคัดกรอง (ดล.15) ซึ่งเป็นไฟล์ให้ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของวิทยาลัย หรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 2 sheet คือ

1) รายบุคคล เป็นการนำเอาผลการประเมิน มาวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นภาพรวมของการประเมินนักเรียน นักศึกษาแต่ละคน

2) สถิติรวม เป็นการรายงานสถิติของแต่ละห้อง จำแนกตามการประเมินแต่ละด้าน โดยกรอกข้อมูลเฉพาะที่เป็นตัวหนังสือสีแดง แล้วโปรแกรมจะคำนวณร้อยละให้โดยอัตโนมัติ จัดพิมพ์ 2 ชุด

2.4 สรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียน นักศึกษาตามบันทึกข้อความ (ดล.16) ซึ่งดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของวิทยาลัยหรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยจัดทำเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบข้อมูลตามแบบสรุปความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.15) สำหรับฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

ชุดที่ 2 แบบข้อมูลตามแบบสรุปความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.15) รวมกับแบบประเมิน (ดล.14) ซึ่งเมื่อเสนอให้ผู้บริหารรับทราบแล้ว ให้ครูที่ปรึกษาเก็บไว้เป็นข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาต่อไป

การประเมินต้นทุนชีวิต

ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ” (Developmental Assets ; DA) หมายถึง ปัจจัยสร้างหรือคุณลักษณะที่ดีที่ประกอบด้วยด้านจิตใจ สังคม และวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อกระบวนการคิด การตัดสินใจ และแสดงออกในรูปแบบพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับ การเสริมสร้างให้เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งการเสริมสร้างต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนนี้ย่อมมาจากการได้รับอิทธิพลจากปัจจัยในตัวเด็กเอง และจากปัจจัยภายนอก อันได้แก่ ครอบครัว วิทยาลัย เพื่อนและชุมชน ซึ่งหากสามารถควบคุมปัจจัยและเสริมสร้างปัจจัยต่างๆ ให้เหมาะสม จะส่งผลต่อการพัฒนาด้านทุนชีวิตที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนเติบโตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุขและมีสุขภาวะที่ยั่งยืน”

คุณสมบัติ 5 ประการในการสร้างต้นทุนชีวิตที่ดีของเด็กและเยาวชน

1. ต้นทุนชีวิตยิ่งมากเท่าใดก็จะยิ่งลดพฤติกรรมเสี่ยงได้มากขึ้น

2. ต้นทุนชีวิตยิ่งมากจะทำให้ประวัตรยะเวลาการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้นานขึ้น
 3. ต้นทุนชีวิตมีผลเกี่ยวข้องกับการเกิดและยับยั้งพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและสภาพครอบครัวในบริบทต่างๆ
 4. ต้นทุนชีวิตมีความเชื่อมโยงแบบบูรณาการกับพฤติกรรมที่ต้อีกหลายประการของเยาวชน
 5. ต้นทุนชีวิตบางข้อ/บางกลุ่มมีความสำคัญต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง
- เครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตชุดนี้ได้พัฒนาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย ซึ่งจะสำรวจทั้งที่เป็นต้นทุนภายในและต้นทุนภายนอกของตัวเด็กเอง อันประกอบด้วย 5 พลัง ได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ดังนี้

1. พลังตัวตน เป็นการรวมพลังคุณค่าในตนเอง พลังสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นในตนเอง และพลังการสร้างทักษะชีวิตอันได้แก่ การอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข การช่วยเหลือผู้อื่น การมีจุดยืนที่ชัดเจน รักความยุติธรรม ไม่แบ่งแยกชนชั้น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเองที่จะไม่ข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง

2. พลังครอบครัว เป็นพลังความรัก ความเอาใจใส่ วินัยและการมีชีวิตที่เป็นแบบอย่าง มีการติดตามและช่วยเหลือที่เหมาะสมเชิงบวก มีปียาจาในบ้าน มีความอบอุ่นและปลอดภัย

3. พลังสร้างปัญญา เป็นพลังความมุ่งมั่นในการเพิ่มพลังปัญญา ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. พลังเพื่อนและกิจกรรม เป็นพลังการทำกิจกรรมในหมู่เพื่อนๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคม ชุมชน เกิดวินัยในหมู่เพื่อน เช่น กิจกรรมออกกำลังกาย การเล่นกีฬา สันทนาการนอกหลักสูตร

5. พลังชุมชน เป็นพลังของกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทร มีความเข้าใจ เป็นมิตร ไมตรี มีวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี มีปียาจา มีจิตอาสา มีความอบอุ่นความปลอดภัยภายในชุมชน และมีกิจกรรมร่วมกัน

เครื่องมือวัดต้นทุนชีวิตของเยาวชนไทยที่พัฒนาขึ้นมานั้น เป็นเครื่องมือที่เป็นตัวชี้วัดเพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังกลุ่มเยาวชนจากสภาพแวดล้อม และปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งผลของการวัดต้นทุนชีวิตของเยาวชนนั้น จะทำให้เราทราบถึงจุดอ่อนของต้นทุนชีวิตของเยาวชนในด้านต่างๆ และนำไปสู่การพัฒนาหรือเสริมสร้างต้นทุนนั้นๆ โดยอาศัยกิจกรรมที่ตรงกับการพัฒนาต้นทุนตามที่ต้องการ

คำแนะนำในการใช้

1. แบบประเมินต้นทุนชีวิต (ดล.17) ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกจำนวน 48 ข้อ
2. ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 10 – 15 นาที
3. เนื่องจากแบบสอบถามเป็นลักษณะของการแสดงทัศนคติ /ความคิดเห็น และเลือกตอบตามช่องที่กำหนด (เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง และไม่เคย) ควรมีการอธิบายการตอบแบบสอบถามด้วยคือ ให้ตอบแบบสอบถามทุกข้อ และแต่ละข้อให้ตอบเพียงช่องเดียวเท่านั้น
4. แบบสอบถามฉบับนี้ควรแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และเลือกตอบตามความรู้สึกตาม

ความเป็นจริงของตนเองมากที่สุด

5. การให้คะแนน ทุกข้อให้คะแนนเหมือนกันคือ

ถ้าตอบ “เป็นประจำ” ให้ 3

ถ้าตอบ “บ่อยครั้ง” ให้ 2

ถ้าตอบ “บางครั้ง” ให้ 1

ถ้าตอบ “ไม่เคย” ให้ 0

6. นำผลการประเมินมาสรุปลงในแบบวิเคราะห์ต้นทุนชีวิต (ดล.18) ซึ่งเป็นไฟล์ให้ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ของวิทยาลัย หรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 sheet คือ

1) วิเคราะห์ตอน 1 เป็นการสรุปสถิติเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน นักศึกษา ให้กรอกเฉพาะช่องที่ตัวหนังสือสีแดงเท่านั้น

2) วิเคราะห์รายข้อ เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนชีวิตของนักเรียน นักศึกษาแต่ละคนรายข้อโดยแบ่งตามพลังทั้ง 5 ด้าน โดยตัวเลข 0 , 1 , 2 , 3 ที่ได้จากการให้คะแนนตามข้อ 5 มากรอก โดยกรอกเฉพาะช่องสีขาวเท่านั้นโปรแกรมจะคำนวณร้อยละให้โดยอัตโนมัติ

3) แปลผลรายห้อง ไม่ต้องกรอกใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะเมื่อกรอก sheet ที่ 2 วิเคราะห์รายข้อเรียบร้อยแล้ว โปรแกรมจะคำนวณให้โดยอัตโนมัติ

4) แปลผลรายคนให้นำผลค่าร้อยละของพลังแต่ละด้านซึ่งโปรแกรมคำนวณให้แล้ว มาวิเคราะห์ถึงพลังที่นักเรียน นักศึกษาแต่ละคนควรได้รับการส่งเสริมโดยถือว่า พลังใดมีค่าไม่ถึงร้อยละ 60 แสดงว่านักเรียน นักศึกษามีต้นทุนชีวิตด้านนั้นต่ำกว่าปกติ ให้นำด้านนั้นมาพัฒนา แต่ถ้าใครที่มีต้นทุนชีวิตทุกด้านเกิน 60 ให้เลือกด้านที่มีค่าน้อยที่สุดมาพัฒนาก่อน โดยกรอกลงในช่องพลังที่ควรเสริม

7. สรุปและรายงานผลการสำรวจต้นทุนชีวิตตามบันทึกข้อความ (ดล.19) ซึ่งดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของวิทยาลัย หรือไลน์กลุ่มของฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยจัดทำเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แนบข้อมูลตามแบบวิเคราะห์ต้นทุนชีวิต (ดล.18) เฉพาะแปลผลรายห้อง และ แปลผลรายคน สำหรับฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

ชุดที่ 2 แนบข้อมูลตามแบบวิเคราะห์ต้นทุนชีวิต (ดล.18) เฉพาะแปลผลรายห้อง และ แปลผลรายคนรวมกับแบบประเมิน (ดล.17) ซึ่งเมื่อเสนอให้ผู้บริหารรับทราบแล้ว ให้ครูที่ปรึกษาเก็บไว้เป็นข้อมูลในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาต่อไป

8. นำผลการสำรวจต้นทุนชีวิตที่ได้มาวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ในรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา (ดล.20) หน้า 5 – 7 โดยมีตัวอย่างกิจกรรมที่ควรนำมาจัดตั้งเอกสารที่แนบ และเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม หรือ หมดภาคเรียนให้สรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดลงใน หน้า 8 ส่งฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาเป็น รายการสุดท้ายของภาคเรียน

กิจกรรมโฮมรูม

กิจกรรมโฮมรูม คือ กิจกรรมที่เพิ่มโอกาสในการพบปะพูดคุยและสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษากับเด็ก และในกลุ่มเพื่อนนักเรียน นักศึกษากันเอง โดยอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า ถ้านักเรียน นักศึกษารู้สึกคุ้นเคยและไว้วางใจครูที่ปรึกษาแล้ว พวกเขาจะมีแนวโน้มที่จะกล้าพูดคุยปรึกษาปัญหาของตนเองกับครูมากขึ้นและนำไปสู่การการแก้ไขปัญหให้กับเด็กได้ทันที่

หลักการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1. ยืดหยุ่นได้ตามความสะดวก อาจใช้เวลาเพียงแค่ 10 – 15 นาทีก็ได้
2. ทำห้องเรียนให้เป็นเสมือนบ้าน คือ ครูกับนักเรียน นักศึกษามีความสนิทสนมคุ้นเคยกันเหมือนสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดูแลเอาใจใส่เหมือนพ่อแม่

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1. สามารถบริหาร และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน
 2. เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วม
 3. เนื้อหากิจกรรม ควรเป็น เรื่องทักษะชีวิต การสำรวจตนเอง การประเมินตนเอง
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางด้านการศึกษา อาชีพ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในประเทศ ในโลก โดยการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การฟัง การพูด การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ ครูที่ปรึกษาแต่ละชั้น กำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมโฮมรูมเองตามความเหมาะสมของห้อง โดยอาจใช้เวลาเพียง 10 – 30 นาที สัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง บันทึกลงในแบบบันทึกการจัดกิจกรรมโฮมรูม (ดล.21) ทุกครั้งที่จัดกิจกรรม เมื่อสิ้นภาคเรียนให้นำส่งฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

ระเบียบสะสม (ดล.22)

เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูล ทะเบียนประวัติในทุก ๆ ด้านของนักเรียน นักศึกษา สำหรับเป็นข้อมูลในการส่งต่อ และรายงานพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษากับผู้ปกครอง โดย 1 เล่ม จะมีอายุการใช้งานในระดับ ปวช. 3 ปี และระดับ ปวส. 2 ปี โดยครูที่ปรึกษา หรือนักเรียน นักศึกษาจะต้องกรอกข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของข้อมูลแต่ละด้านของนักเรียน นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง และทำการเก็บรักษาเป็นอย่างดี โดยฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาได้จัดทำแฟ้มระเบียบสะสมของแต่ละห้องไว้ ซึ่งครูที่ปรึกษาจะทำการเก็บรักษาเอง หรือฝากไว้ที่ห้องกิจการนักเรียน นักศึกษาก็ได้

สรุปรายละเอียดเอกสารตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาที่ครูที่ปรึกษาต้องดำเนินการ

1. การเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา ประกอบด้วย

- 1.1 แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา(ดล.1) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
- 1.2 แบบสรุปและรายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษา (ดล.2) สามารถโหลดจากไลน์กลุ่ม
ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

- 1.3 แบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน นักศึกษากรณีพิเศษ (ดล.3) ฝ่ายกิจการนักเรียน
นักศึกษาจัดทำ

2. การประเมิน SDQ ประกอบด้วย

- 2.1 แบบประเมิน SDQ 3 ฉบับ (ดล.4 – 6) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำ
2.2 แบบการตรวจให้คะแนนและแปลผล (ดล.7) อยู่ในคู่มือครูที่ปรึกษา
2.3 แบบสรุป SDQ (ดล.8) เป็นไฟล์ สามารถโหลดจากไลน์กลุ่มกิจการนักเรียน นักศึกษา
2.4 แบบสรุปและรายงานผลการประเมิน SDQ (ดล.9) โหลดจากไลน์กลุ่มกิจการนักเรียน

นักศึกษา

3. การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย

- 3.1 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.10) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำ
3.2 แบบแปลผลความฉลาดทางอารมณ์และการตรวจให้คะแนน (ดล.11) ในคู่มือครูที่ปรึกษา
3.3 แบบสรุปการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (ดล.12) สามารถโหลดจากไลน์กลุ่ม
ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา
3.4 แบบสรุปและรายงานผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์นักเรียน นักศึกษาตามแบบ
บันทึกข้อความ (ดล.13) โดยจัดทำเป็น 2 ชุด สามารถโหลดจากไลน์กลุ่มฝ่ายกิจการนักเรียน
นักศึกษา

4. การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา ประกอบด้วย

- 4.1 แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคล (ดล.14) ฝ่ายกิจการนักเรียน
นักศึกษาจัดทำ
4.2 แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียน นักศึกษาเป็นรายบุคคล (ดล.15) ซึ่งเป็นไฟล์เอกเซลล์
สามารถ
โหลดจากไลน์กลุ่มฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา
4.3 แบบสรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียน นักศึกษาตามแบบบันทึกข้อความ(ดล.16)
โดยจัดทำเป็น 2 ชุด สามารถโหลดจากไลน์กลุ่มฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษา

5. การประเมินต้นทุนชีวิต ประกอบด้วย

- 5.1 แบบประเมินต้นทุนชีวิต (ดล.17) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำ
5.2 แบบวิเคราะห์ต้นทุนชีวิต (ดล.18) ซึ่งเป็นไฟล์ โหลดจากไลน์กลุ่มฝ่ายกิจการนักเรียน
นักศึกษา
5.3 แบบสรุปและรายงานผลการประเมินต้นทุนชีวิต (ดล.19) โหลดจากไลน์กลุ่มฝ่ายกิจการ
นักเรียน นักศึกษา

6. รายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา (ดล.20) โหลดจากไลน์กลุ่มฝ่ายกิจการนักเรียน

นักศึกษา

7. บันทึกการจัดกิจกรรมโฮมรูม (ดล.21) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
8. ระเบียบสะสม (ดล.22) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
9. คู่มือครูที่ปรึกษา (ดล.23) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
10. แบบบันทึกการเข้าแถวประจำวัน (ดล.24) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
11. แบบบันทึกการให้คำปรึกษาเบื้องต้นของครูที่ปรึกษา (ดล.25) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
12. แบบบันทึกการส่งต่อภายใน (ดล.26) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้
13. แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา (ดล.27) ฝ่ายกิจการนักเรียน นักศึกษาจัดทำให้